

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא קז

קז

עין משפט
גר מצוה

מיקל • אע"פ דמשיב לא סבר דמקפיד אינשי מידי דלא מסק צב :
דאמר מר • רבה בר רב הונא רביה רבא רבא גידלו צביטו :
דחבירו • שפעתה בורה שלא ילמרו זרעוניה : **לערע [פסל]**
מעין וכו' • ה"ל פסק עמו חמין שמה הוא זרעה חמין בשנה
שעברה ואם יזרענה זה שטרין תורה אור

האי מאן דבעי דחבירו [ארעיה] • פי' בכוונת' שתקלקל שדה וקשה
דלרבה קך הוא רגילות של עובדי אדמה שורעים שנה
חמין ושנה שטרין וכשורעין אחזה ב' שנים חמין לרופין או שטרין
מתקלקלת וכן נמי משמע בשליה חזקה הבאים (ג"כ דף קז מ"ז) גבי
אחד אמר אכלה חמין ואחד אמר אכלה
חמין דרפי' רבני שמואל התם
לכך י"ל האי מאן דבעי שפאל שדה
חבובה כאלו הניחה שנה אחת בורה
כי קן דרך לזרעה שנה ולהזכירה
שנה כדי שתחזור לכחה ממה
שהוכחה לזרע שפאל חמין ושפאל
שטרין ולכך אסר רשב"ג כשלאמר
לזרעה חמין שלא יזרע שטרין כי
שפאל שטרין זרעה שטרין ואי כריב
ותני לית לן בה שם לא יאסור רשב"ג:
דני חמלי גזל כיתנא חין צבס
משום גזל • אע"פ שהכחה
יהושע שיהו מלקטין עשבים בכל
וחקם כדאמר בסוף פ' מרובה (ג"כ
דף פ"א) התם מיירי בעשבים שאין
רחוקים לאדם אלא לבהמה וכן משמע
מדלג נקט ירקות אבל תחלי שהן
מואלל אדם אסור אלא"כ הוא
שדה פשתן : **אילן** העומד על
המזלר • פי' הקונטרס אינו מיושב
שפירש חין שטעם בקרקע סמוך
למזלר והשטעם נטוע בשל חבירו
אלה נראה לפרש שהחין עומד ממש
על המזלר שהוא של שניה ואין
השרשים מתפשטין לקרקעו של זה
יותר משל זה אך הענפים טעין יותר
לשל אחד מהם רב אמר הטעם
לכאן לכאן כיון שהשרשים שוים בשל
זה כמו בשל זה אוליגן בטר הענפים
מה שיש מן הענפים כנגד המזלר
חולקים והשאר לרשות שטרין הוי
הכל שלו ושמואל אמר חולקין אוליגן
בטר השרשים שהם שוים כמו כן
יהיו שוים בענפים אבל אי נטוע
סולו ברשות אחד והענפים נטעים
ברשות חבירו בזה אמר ר' יוחנן בס"פ
לא יחפור (ג"כ דף קז מ"ז) ושם ד"ס
ואמר) מוציא וקורא שעל מנת כן
הגמול יהושע את הארץ שכל הענפים
יהא לבעל השרשים ובהא מודו נמי
רב ושמואל דשמועין ופריך חין
העומד על המזלר חולקין ומשי
בממלא כל המזלר כמו שהשרשים הן
כולן על המזלר קך הם הענפים
ודתלי טעוניה לחד גיסא דקאמר
לא שהענפים עובדים המזלר אלא
שיש פירות ללד אחד יותר ונללד
חבירו מהו דתימא יפולגו לאורכו של
מזלר קמ"ל דחולקין לרובו של מזלר
ושליה היתם והעליהם (לקמן דף קי"ה)
דתנן שתי גיטות זו למעלה מזו וירק
בינתיים השרשים לבי"ה הם של עליון
לפי שהם שוים וינקים מניניהו אבל הנוף
שהוא באיור החתמות לר' יהודה הוא
של תחתון ולר"מ הוי לשל עליון דאמר
שדי טופו בטר עיקרו והתם פסיק

מקבל אמר אביי מעמא דרבן שמעון כלבך

אמר מר האי מאן דניחא ליה דתתבון
ארעיה לזרעה שפאל חמין ושפאל שטרין
שתי ושפאל ערב, ולא אמרן אלא דלא כריב
ותני אבל כריב ותני לית לן בה : תבואה
לא יזרעה קטנית [וכו'] : מתני ליה רב
יהודה לרבין [א] **ותבואה יזרעה קטנית** א"ל
והא אנו חנו **תבואה לא יזרעה קטנית** א"ל
לא קשיא *היא לן והא ליה **רב**
יהודה לרבין בר ר"י : רבין אחי ר' יוחנן
רב **יהודה לרבין בר ר"י** : רבין אחי ר' יוחנן
רב **יהודה לרבין בר ר"י** : רבין אחי ר' יוחנן
רב **יהודה לרבין בר ר"י** : רבין אחי ר' יוחנן

ממלא זה מקלקלה : דלא קריב ומני
חזקה לאחר קריה זשינה בשעת
הזרע : מתני לר רב יהודה לרבין
במתני' תבואה יזרעה קטנית : **פא**
לו ופא לכו • מתני' **א"ל קמי שפאל**
מקום הרים ואיכא למיחש לכחשא
דארעא • אכן השפאל **בבב** קיימינ
שהיא מולדה וטובעה בצלעי המים
ולכא למיחש לכחשא דארעא הלכך
משנה בכל מקום שירצה מקטנית
לחבובה ומתבואה לקטנית, ור"ש
אוסר כדאמרן : תחלי דבי כיתנא •
שחלים שקרין כרשיין הגדילים בין
הפשתן : **פא בצו משום גזל** • לכל
הכל ועוקן לפי שהוא משבית את
הבעלים שמתפסדים פשתן יותר על
דמיה : **ואם עומד על גבול** • הערונה
שאין עומדין בחוכה : יש צבס משום
גזל • דלא מסכדי : **פושטו לזרע** •
אוחין שחלים שטמזו בפשתן ימים
רבים עד שנגמר גידוליהו שפא חין
שקרתן מועלת לפשתן • יש צבס
משום גזל : **דילי דילך דילי דילי** • יש
באילנות שהפירות שלהן זבאילנותיהן
שהפירות שלהן שטמזו וזו לזו
כמוכות והמזלרים גבוהים ואילנות
נמועין בהם יש מהן נמועין בשלי
ששקרתן כפשו ונפו טולן לתוך שדה
ויונקין משך ויש בשלך שטעין לתוך
שלי ויונקים מארצו : ונהגו בני
מזלר וכו' נוטה לכאן לכאן • טעין
שרשין שדה זו הפירות שלו : כממלא
כל המזלר • שטעין שרשין לכאן ולכאן :
דתני עובדי • מתא פירושו וענפיו
נוטה ללד האחד : פלוג הכי • טול
אתה חליו שאלך ואני חליו שאלני :
פלוג הכי • לעבר רוחב השדה חלוק
החין אם עומדה השדה מורח
ומערב יחלוק אוחו החין לפון
ודרום : **לא פובגו** • לא תקנה שדה
הסמוכה לעיר שפין בני אדם שולטת
בה המיד : **אמר לאדם נוי** • שלא
יפסידנה בעין הרע : קרובין לעיר •
שלא יהא טורח להכניס פירות : ספק
נדס • וכו' אדתי : **אמר לנו** • ר'
אבא : רבי יוחנן לא אמר הכי :
סמוך לשולחן • כלומר סמוך לביתך
שלא תעטרך להרחיק בשדות והאי
דנקט שולחן שחולל לבדוק עמך
לפני אכילה ולאחר אכילה כדאמר
בשבת (דף נו"א) כדתיא הנלך
נכפיו וכולל דומה לתער שהסוקוהו
על גבי אפרו ואחר אכילה שהמחל
דוחק ומוליא את המעוכל ואם יהא
לרדי להרחיק פעמים שהעמוד
חוזר ובה לרדי הדרוקן אבל בית

הגהות הב"ח
(6) גבי ודילך דילי
וכו' : (3) שם ר' יוחנן
לעמיהם כלל וכו' ו'
מתקן :
ג"כ ר' יוחנן
לרבין בר ר"י
1. לקבל חמין
2. חולקין פירות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"א
[א] גבי תבואה יזרעה
כו' • י"ז ור"ף גרים
תבואה לא יזרעה כו'
[ב] תבואה יזרעה
קטנית ח"ל ל"ק הא
כו' מתני' ת"א כ"י
בבב :
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ב
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ג
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ד
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ה
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ו
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות

הגהות הר"ז
1. חולקין פירות
2. אין לקנות
3. אין לקנות
4. אין לקנות